

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege cu privire la modificarea Legii cu privire la comerțul interior nr.231 din 23 septembrie 2010.

Anexă:

1. Proiectul de lege;
2. Notă informativă

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. 142		
"24"	05	2023
Ora _____		

Deputații în Parlamentul Republicii Moldova

P. Buroduja, P. Buroduja
R. N. N. N.
P. Lipeteanu
P. C. C. C.
P. F. F. F.
P. K. K. K.

LEGE

cu privire la modificarea Legii cu privire la comerțul interior nr.231 din 23 septembrie 2010.

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.265-276, art.571), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 21¹⁵ se completează cu următorul aliniat:

(9) Comerciantul este obligat să achiziționeze și să asigure expunerea pe raft a produselor alimentare provenite din lanțul alimentar scurt în proporție de cel puțin 50% din lungimea liniară a raftului comercial. Lista produselor alimentare ce se încadrează în prezentele prevederi, se aprobă de Guvern și se actualizează trimestrial, la recomandarea prealabilă a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

(10) Comerciantul este obligat să publice în internet pe pagina web varietatea produselor autohtone disponibile în rețeaua de distribuție în rubrică separată „Produs autohton - Fabricat în Moldova”.

Art. II. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

(2) Guvernul, în termen de 30 zile de la data publicării prezentei legi, va aproba lista produselor alimentare provenite din lanțul alimentar scurt care urmează a fi achiziționate de comerciant conform prevederilor art.21¹⁵ alin.(9) din Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior.

(3) Guvernul, în termen de 3 luni va elabora Strategia de dezvoltare a comerțului interior;

(4) Guvernul, în termen de 6 luni va elabora un Program pentru dezvoltarea, stimularea și promovarea produselor autohtone „Produs autohton - Fabricat în Moldova”.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege cu privire la modificarea Legii cu privire la comerțul interior nr.231 din 23 septembrie 2010

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect de lege a fost elaborat de către un grup de deputați din Fracțiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor în corespundere cu art. 73 din Constituția RM și art. 47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite:

Prin proiectul de lege, se propune instituirea măsurilor suplimentare de susținere pentru producătorii autohtoni și produsele autohtone fabricate în Moldova, în contextul în care se constată tot mai multe dificultăți în producerea și realizarea acestora atât din cauza situației globale cât și locale.

Potrivit Raportului lunar privind evoluția social-economică a Republicii Moldova conform datelor disponibile la 30.04.2023, elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Infrastructurii¹, sectorul agricol a influențat cel mai mult diminuarea PIB, condițiile secetoase din vara anului trecut au impactat semnificativ sectorul agricol, rezultând o descreștere cu 25,8% a valorii adăugate brute (VAB) și o contribuție de -2,7 p.p. la diminuarea PIB.

Industria alimentară, cu o pondere de 23% în structura industriei prelucrătoare, a intrat în declin spre sfârșitul anului precedent, menținându-se pe o traiectorie negativă în primele două luni din acest an (-16%). Anul agricol neproductiv, afectat de seceta severă, reprezintă

¹ https://me.gov.md/sites/default/files/document/attachments/raport_lunar_2023-03.pdf

principalul factor care a diminuat rezultatul industriei alimentare. Evoluția producției principalelor tipuri de produse ale industriei alimentare se prezintă astfel:

- fabricarea preparatelor pentru hrana animalelor: - 44%
- fabricarea altor produse alimentare: -39%
- fabricarea uleiurilor și a grăsimilor vegetale și animale: -34%
- prelucrarea și conservarea peștelui, crustaceelor și moluștelor: -10%
- prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor: - 7,1
- producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne:-5%
- fabricarea produselor lactate: -3%

În același timp, comerțul intern a înregistrat o creștere nesemnificativă de 1,4% (+0,2 p.p. contribuție la PIB).

Toate acestea relatează că descreșterea din sectorul agricol, este compensată prin importuri, fapt confirmat și de datele publicate de Biroul Național de Statistică al RM². Astfel, în anul 2022, comparativ cu anul 2021 s-au majorat importurile:

1. Seminte și fructe oleaginoase (de 2,7 ori, generată de sporirea livrărilor din Ucraina, de 28,8 ori);
2. Cereale și preparate pe bază de cereale (+55,0%), îngrășăminte minerale sau chimice (+56,4%);
3. Grăsimi și uleiuri vegetale fixate, brute, rafinate sau fracționate (de 5,5 ori, în rezultatul creșterii livrărilor din Ucraina, de 11,3 ori);
4. produse lactate și ouă de păsări (+21,3%);
5. Legume și fructe (+9,5%).

² https://statistica.gov.md/ro/comertul-international-cu-marfuri-al-republicii-moldova-in-luna-9539_60309.html

Ca rezultat, decalajul considerabil dintre exporturile și importurile de mărfuri a determinat acumularea în anul 2022 a unui deficit al balanței comerciale în valoare de 4884,0 milioane dolari SUA. sau cu 851,7 milioane dolari SUA (+21,1%) mai mult, comparativ cu cel înregistrat în anul 2021.

Deși anterior prin Strategia de dezvoltare a comerțului interior pentru perioada 2014-2020, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr.948 din 25.11.2013³ au fost stabilite mai multe linii directorii pentru dezvoltarea afacerilor, inclusiv pentru producătorii autohtoni, produsele autohtone și asigurarea creșterii pieței de desface, în prezent asemenea document lipsește pentru perioada imediat următoare. La moment este aprobată doar Strategia securității alimentare a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030 , prin H.G. nr.775 din 09.11.2022 în care autorii s-au axat pe obișnuința de consum curent, fiind constatate mai multe deficiențe fără a fi propuse măsuri suplimentare de protecție și încurajare producătorului autohton și sporirea consumului produsului autohton.

În rezultat, este necesară implicarea statului în domeniul comerțului intern.

3.Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege propune următoarele:

1. Obligarea comerciantului să achiziționeze și să asigure expunerea pe raft a produselor alimentare autohtone provenite din lanțul alimentar scurt în proporție de cel puțin 50% din lungimea liniară a raftului comercial. Lista produselor alimentare ce se încadrează în prezentele prevederi, se aprobă de Guvern și se actualizează

³ <https://me.gov.md/sites/default/files/document/intro2.pdf>

<p>trimestrial, cu o consultare prealabilă cu Ministerul Agriculturii;</p> <p>2. Obligarea comerciantului să publice pe pagina web varietatea produselor autohtone disponibile în rețeaua de distribuție în rubrica separata „, Produs autohton - Fabricat în Moldova”.</p> <p>3. Guvernul, să elaboreze Strategia de dezvoltare a comerțului interior;</p> <p>4. Guvernul să elabore un Program pentru stimularea și promovarea produsului autohton.</p>
<p>4. Fundamentarea economico-financiară</p>
<p>Pentru implementarea prezentei legi nu sunt necesare alocări suplimentare din bugetului de stat.</p>
<p>5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare</p>
<p>După adoptarea proiectului de lege, Guvernul, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta și va elabora documentele specificate mai sus.</p>
<p>6. Avizarea și consultarea publică a proiectului</p>
<p>Proiectul va fi supus consultărilor publice după înregistrarea și includerea acestuia în procedura legislativă. Totodată va fi plasat pe pagina oficială a Parlamentului.</p>

Deputați în Parlament

